

Landskap: Blekinge. Upptecknat av: Hugo Johansson
Härad: Östra Adress: Göksjöholm, Rödeby sn.
Socken: Rödeby Berättat av
Uppteckningsår: 1917. Född år i

1

/

Uppteckningen rör Troll.

En folksägen från min hemtrakt. Det är nämligen om ett stort berg, så kallade Husberget, vilket det säges att trollen under 1600-talet hade sin bostad. Men jag skall ju först klargöra för, hur detta berg ser ut, och var det är beläget, eftersom jag själv haft tillfälle att se detta omtalade berg. Det är beläget en halv timmes väg från mitt hem i byn Bromåla i Augerums församling. Intill berget ligger en stor sjö, den så kallade Havsjön. Berget såväl som nämnda sjö är helt och hållet omgiven av obebyggda skogsmarker. Detta berg sträcker sig omkring 300 meter i längd och bredd, men det är så beskaffat att största delen ligger under jorden och därom berättar sägnen följande. I nämnda by fanns en person som allmänt kallades för Tjuv-Ola. Ja, han var egentligen barnfödd där, och han hade under största delen av sin tillvaro haft sin bostad där. Det sades allmänt, att han kunde bryta sig in var som helst, gå igenom vilka

dörrar som helst, om de voro aldrig så väl låsta. Men så slutligen slog han ihjäl en person, och då var det fråga om att infånga Tjuv-Ola. Men från den stunden visade Tjuv-Ola sig icke på många år efter. Han flydde då inåt skogen och dolde sig då i det närbelägna Husberget, där han bodde vägg i vägg med trollen

Befolkningen i byn fruktade allmänt dessa troll, men Ola var icke så rädd av sig. Han var slug och förslagen, och det sades, att han haft en far, vilken kunnat uträtta både ett och annat, som folk i allmänhet icke kan. Därför var Tjuv-Ola också känd för trollen. Med trollen i Husberget levde han också som sagt på allt annat än god fot. Ty han skattade dem gång efter gång på kreatur och annat av värde, som de hade, så att han livnärde sig på deras bekostnad, och det kunde icke gå i längden, tyckte trollen, och sökte göra honom avbräck igen.

En gång då han fiskade i den närbelägna sjön hände det sig så, att han fick en trollunge på kroken. Ola sökte i alla fall att dra honom i land, vilket dock ej lyckades, ty trollet var starkare än han och Ola måste om en stund följa med detta i sjön, men där stannade han icke länge, ty han var simkunnig och snart var han åter i land för att skjuta deras boskap eller döda deras höns eller gäss.

En gång var Ola ute och jagade. Då fick han se en kråka sitta uppe i ett träd. Ola väntade icke länge

utan sköt den med detsamma. När kråkan kom till marken fick han se, att det var en trollunge, han hade skjutet, och då blev han helt förskräckt. Men Ola var allt icke god att taga knäck på, när det gällde att straffa honom. Därför var det ej lönande att bry sig om honom.

Men när då Ola länge hade hållit på med att skjuta det ena efter det andra av trollens kreatur, så de slutligen inte hade kvar mer än en svarthjälmig ko. Så en afton hörde Ola, huru de talades vid inne i berget, trollgubben och hans gumma. "Nu skjuter han väl Hjalma också", sade trollgumman. "Åh, det låter han allt bli", inföll gubben, "ty då måste han varken vara rakad eller orakad, tvättad eller otvättad! Ola var ej längre borta än han hörde detta genom en springa i bergväggen. Dagen därpå rakade Ola av skägget vid den ena sidan och tvättade den andra. Sedan laddade han sin bössa och gick ut i skogen, där han utan förskoning sköt ned Hjalma. När då trollen sedan fick se detta, sörjde de så djupt häröver, att de flyttade då från berget och ha sedan dess aldrig visat sig därstädes. Och sägnen berättar, att i nämnda berg skall än i dag finnas en silverbössa och ett bord, men det skall vara mycket långt inne i berget.

Men en tid därefter gick Tjuv-Ola fram till bygden och omtalade, hur han hade förgjort trollen i Husberget samt bad då om nåd och förskoning från sitt straff. Han fick detta och var från den dagen en ordentlig och hygglig männi-